

Sestry a bratři,

dnešní biblický oddíl nám staví před oči prvotní církev. Někdy se také mluví o staré církvi, starodávné církvi, poněvadž od té doby uplynula řada let. Ale označení stará církev se pro apoštolské společenství vůbec nehodí. Spíše obráceně. Křesťanská církev tehdy za apoštolů byla ještě mladá. Takřka čerstvě vylíhnutá. Na dny se počítal její věk. Zpráva o Ježíšově vzkříšení byla tenkrát žhavou novinkou. Lidé se sotva začínali sdružovat, aby společně slavili Kristovo vítězství nad smrtí. Jakápak tedy stará církev? Mladá církev to byla! Jakožto mladá církev teprve poroste a rozroste se do světových rozměrů.

Mladá apoštolská církev, o níž je řeč, byla vlastně pouhým jedním sborem. Tento sbor se scházel v Jeruzalémě a čítal nějakých 120 lidí. Což je poměrně úctyhodné číslo, když uvážíme, že od převratných velikonočních událostí uplynulo zhruba šest týdnů. O takovém tempu růstu si můžeme v současných církvích jen nechat zdát. Vzkříšení bereme jaksí samozřejměji, vytrácí se z nás onen počáteční údiv a nadšení.

Ovšem při vši slávě dopadal na jeruzalémský sbor temný stín. Příznak zrady se vznášel nad apoštoly. Původně jich bylo dvanáct. Rovný tucet. Však se jim též tak říkalo - Dvanáct s velkým „D“ na začátku. Nebo Dvanáctero, Dvanáctka, jak chcete. Apoštolové opravdu vytvářeli jakousi Ježíšovu dvanáctku. Ježíšovo družstvo, manšaft, speciálně vybraný a připravený pro zápas světové evangelizace. Avšak dříve než tohle družstvo mohlo pořádně nastoupit k zápasu, jeden člen z týmu vypadl. Zradil. Zradil jak své přátele, tak svého Mistra. Jidášova zrada přivodila Pánu Ježíši smrt. A apoštolové řeší otázku, co že se vlastně stalo. Jak je možné, že jeden z nich zradil? Jak je možné, že zklamal člověk vybraný a povoláný do práce samotným Ježíšem Kristem? Nechá Bůh zrádce Jidáše jen tak bez povšimnutí?

Slova se chopil apoštol Petr. Mezi učedníky zaujímal přední postavení, jež mu nelze upřít. Nebyl sice papežem, jak tvrdí římská církev, ale svým způsobem ostatní apoštoly převyšoval. On totiž Petr vystupoval nejrozhodněji. Pravděpodobně nejlépe rozuměl Ježíšovu učení a dokázal si je dát do souvislostí s biblí. Byl to on, Petr, kdo jako první vyznal, že Ježíš je zaslíbený mesiáš, Boží obnovitel světa. Nyní se odvažuje před shromážděnou církví promluvit o Jidášovi veřejně.

Nepříjemné téma. Apoštol Jidáš - i nám se tohle slovní spojení přičí v uších. Ale on byl

apoštolem. Proto je jeho případ tak smutný. Jidáš skončil tragicky. Jeho život ukrátil střemhlavý pád z výšky. Jenže tragický konec byl jen ozvěnou hluboké tragiky uvnitř Jidáše. Zatemnilo se mu před očima

(@ 69,24)

a patrně si sám sáhl na život. Přesně nevíme, jak se všechno seběhlo. Za třicet stříbrňáků, za něž Jidáš prodal Ježíše, byl pořízen pozemek. Krvavé pole se mu říkalo a později sloužival jako hřbitov pro cizince, kteří umřeli v Jeruzalémě, daleko od domova. Jidáš zradou nic nezískal, ani peněz si neužil. Neboť svědomí neuneslo tíhu výčitek.

Petr ovšem nehovoří o Jidášovi, aby přetřásal starou záležitost a Jidáše dodatečně očernil. A už vůbec nehovoří o Jidášovi, aby na jeho příkladě ukázal, jak se povede každému, kdo zradí Krista. Pán Bůh si totiž nelibuje v lidské zkáze. Samotnému Stvořiteli jistě bylo smutno z toho, jak Jidáš špatně skončil. Svým proslovem Petr nikoho nestraší, on hledí dopředu. Hledí k tomu, co se má dít. Po Jidášovi zbylo prázdné místo. Apoštolská dvanáctka se scvrkla na jedenáctku. Misijní tým je neúplný. Je třeba jej doplnit. Pán Ježíš chtěl přeci, aby ze startu s evangeliem vyrazilo do světa dvanáct poslů. Číslovka 12 není náhodná. Boží vyvolený lid Izrael se skládal ze dvanácti kmenů. Sluší se, aby každý izraelský kmen měl svého zástupce při hlásání víry. Spása vychází z celého Izraele.

Jeden apoštol tedy do počtu chybí. Odkud jej vzít? Jak zaplnit vzniklou mezeru? Předák Petr si ví rady. Podává návrh: Ustanovit nového apoštola. Věrohodným svědkem vzkříšení se ovšem nemůže stát ledaskdo. Ať je jím člověk, který zná celou Ježíšovu cestu od křtu až na kříž. Ten, kdo průběžně sledoval Ježíšovy podivuhodné činy a kdo bedlivě naslouchal Ježíšovu učení, ten náležitě porozumí i jeho vzkříšení. Musí vědět, že vzkříšení nepřišlo jen tak. Vzkříšení není důsledek nějakého přírodního zákona ani dějinné nutnosti. Pána Ježíše ke vzkříšení vedla cesta lásky a obětavosti, cesta pokory a utrpení. Ke vzkříšení vedla cesta důvěrné víry v Boha, který obživuje ubité. Pozdější generace, včetně nás, budou mít Ježíšovu životní cestu zachycenu v evangeliích. Hovoříme však o chvíli, kdy byla církev mladá, kdy zatím ještě evangelia sepsána nebyla a proto nový apoštol musí vše důležité o Ježíši nosit jen v paměti.

Kandidáti do apoštolského úřadu se našli dva. Matěj a Josef Barsabas Justus. Oba dva byli zřejmě stejně dobří, oba dva se stejně hodili pro svůj úkol. Nakonec rozhodl los, který padl na Matěje. Losování se v církvi uplatňuje dodnes, byť vzácně. Například Jednota bratrská při svém zrodu v 15. století určila prvního biskupa losem. I v naší církvi se losuje, pokud kandidáti ve volbách opakovaně získají shodný počet hlasů. Obdobným způsobem se z Matěje neboli Matyáše stal apoštol. Avšak ani ten druhý učedník, Josef, neupadl v zapomnění. Později je zmiňován v mimobiblických spisech jako čelný představitel jeruzalémského sboru.

Apoštolský kruh byl po Jidášově odpadnutí doplněn. A my si z celého toho popsaného procesu můžeme vzít ponaučení. Ponaučení jak zacházet s biblí. Pro nás evangelické křesťany je to věc náramně důležitá. Příklad nám poskytuje apoštol Petr. Ve své řeči použil dva biblické citáty. Zvolil dva verše z knihy žalmů a vtáhl je do vlastního života. Nechal je promluvit k sobě a ke svým druhům. Vyvodil z nich aktuální důsledky pro církev.

Napřed díky biblí pochopil minulost, jak svědčí první citát. ***Jeho obydlí ať zpustne, ať není nikoho, kdo by v něm bydlil.*** Ji
dášův smutný úděl je údělem Božího protivníka. Mladá církev často zpívala smutné žalmy, žalozpěvy, o potupě věřícího člověka a o nepřátelském světě. Církev chápala tyto tesklivé žalmy jako písně o Ježíši Kristu a jeho utrpení za nás. Najednou Petrovi z jedné takové písně vyvstala jasná souvislost. Jidáš způsobil Božímu služebníku Ježíši utrpení. Proto Jidáš dopadl jako útoční svévolníci v žalmu. Kdo zvolil odpor vůči Bohu, kdo ponížil spravedlivého, ten si nezakládá na štěstí. To je první význam bible. Pomáhá nám pochopit minulé události. Proto je důležité biblí číst a přemýšlet, v čem dnešek souzní s biblickými výroky.

Dále Petr v druhém citovaném verši hledí do budoucnosti. ***Jeho pověření ať převezme jiný.*** Bible odhaluje Petrovým očím úkol. Naznačuje, co je třeba udělat. Ustanovit náhradního apoštola. Podrobnosti však upřesněny nejsou. Bible pouze napovídá, co má být. Neříká: Budoucnost bude na chlup přesně taková a maková. Podává jen hrubé obrysy. Ostatní musí určit a vykonat křesťané sami.

A to je ten třetí krok, který u Petra jeho druhů sledujeme. Poté, co našli zakotvení v biblí, odhodlávají se k rozhodnutí. Jak konkrétně určit, kdo se stane dvanáctým apoštolem. Jak se rozhodli, tak i provedli. Dotahují biblickou výzvu k uskutečnění. Vymysleli způsob, jak splnit zadání z bible. Po porozumění biblí přichází čin.

Sestry a bratři, mladá, raná církev stejně jako naše současná církev, jedni i druzí žijeme ve stejném rozmezí jako apoštolové. Minulost a budoucnost. Písmo svaté nám pomáhá zorientovat ve světě. Na jedné straně nám ukazuje závažnost či nevážnost věcí minulých, našich zážitků a zkušeností. A na druhé straně nám nastiňuje úkol pro budoucnost. Lze jej vyjádřit prostě: Přinášet lidem lásku a odpuštění. Jak to dělat konkrétně, záleží jen na nás. U někoho je to osobní pomoc, někdo jiný dobrou věc podporuje penězi, u někoho je to vytrvalá modlitba. Existuje spousta různých způsobů. Bible je nám pouze naznačuje, nepovede nás za ručičku až do samého konce. Jen mírně nás postrkuje k rozhodnutí o podobě lásky k bližním. To rozhodnutí musíme dělat sami, každý za sebe, a pak je uskutečňovat. Apoštolům se to na samém začátku povedlo. Církev jejich péčí vzkvétala. Jak se to asi povede nám?

Od Bible k Matějovi (Skutky 1,15-26)

Napsal uživatel Jiří Tengler

Pátek, 25 Březen 2005 12:31 - Aktualizováno Neděle, 15 Květen 2005 22:01

Inu, kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání. Amen.